EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.6.2025.
COM(2025) 290 final

ANNEX 5

PRILOG

Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija

Stanje digitalnog desetljeća 2025.: nastavak izgradnje suverenosti i digitalne budućnosti EU-a

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} -
{SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

KRATKA IZVJEŠĆA ZA POJEDINE DRŽAVE

Hrvatska

Sažetak

Hrvatska je ostvarila znatan napredak u strateškim tehnološkim sektorima, ali i dalje ima poteškoća u širokoj primjeni naprednih digitalnih tehnologija. Napredak u područjima kao što su kvantna komunikacija, poluvodiči i kibernetička sigurnost ojačao je njezin sve veći doprinos konkurentnosti i suverenosti EU-a.

U Hrvatskoj postoji znatna razina ambicije za doprinos digitalnom desetljeću: postavljeno je 13 nacionalnih ciljeva, od kojih je 77 % usklađeno s ciljevima EU-a za 2030. Hrvatska umjereno uspješno slijedi svoje smjerove djelovanja: 63 % njih napreduje prema planu (na temelju smjerova djelovanja koji su 2024. utvrđeni za svih 8 analiziranih ključnih pokazatelja uspješnosti). Primijenila je 50 % od 12 preporuka Komisije iz 2024. tako što je uvela nove mjere.

Vlada je 2024. nastavila provoditi strateške reforme, a u radu na digitalizaciji sve se veća važnost pridaje jačanju industrijske konkurentnosti, poticanju inovacija i povećanju tehnološke suverenosti. Kako bi što bolje iskoristila digitalnu tranziciju, Hrvatska mora ukloniti trajne nedostatke u infrastrukturi na rubu mreže, digitalizaciji MSP-ova, primjeni naprednih tehnologija i potpori za brzorastuća poduzeća.

Ključni pokazatelj uspješnosti za digitalno desetljeće (1)	Hrvatska				EU		Cilj digitalnog desetljeća do 2030.	
	DESI za 2024. (2023. godina)	DESI za 2025. (2024. godina)	Godišnji napredak	Nacionalni smjer djelovanja 2024. (3)	DESI za 2025.	Godišnji napredak	HR	EU
Pokrivenost fiksnom mrežom vrlo velikog kapaciteta (VHCN)	67,8 %	78,9 %	16,4 %	68,0 %	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Pokrivenost svjetlovodom do korisničkog prostora (FTTP)	62,1 %	75,4 %	21,4 %	66,0 %	69,2 %	8,4 %	100,0 %	—
Ukupna pokrivenost 5G mrežom	83,4 %	94,2 %	12,9 %	85,7 %	94,3 %	5,9 %	99,0 %	100 %
Rubni čvorovi (procjena)	3	6	100,0 %	—	2 257	90,5 %	—	10 000
MSP-ovi koji imaju barem osnovnu razinu digitalnog intenziteta (2)	—	63,5 %	4,8 %	—	72,9 %	2,8 %	90,0 %	90 %
Računalstvo u oblaku	40,7 %	38,6 %	-5,4 %	—	—	—	75,0 %	75 %
Umjetna inteligencija	7,9 %	11,8 %	49,0 %	13,0 %	13,5 %	67,2 %	20,0 %	75 %
Analitika podataka	51,7 %	—	—	—	—	—	30,0 %	75 %
Umjetna inteligencija ili računalstvo u oblaku ili analitika podataka	65,6 %	—	—	—	—	—	—	75 %
Jednorozi	2	2	0,0 %	2	286	4,4 %	4	500
Barem osnovne digitalne vještine	59,0 %	—	—	—	—	—	80,0 %	80 %
Stručnjaci za IKT	4,3 %	5,0 %	16,3 %	4,5 %	5,0 %	4,2 %	7,0 %	~10 %
Prijava sustava elektroničke identifikacije		Da						
Digitalne javne usluge za građane	67,2	75,2	11,9 %	75,0	82,3	3,6 %	100,0	100
Digitalne javne usluge za poduzeća	66,2	65,3	-1,3 %	75,0	86,2	0,9 %	100,0	100
Pristup elektroničkim zdravstvenim zapisima	85,6	86,6	1,2 %	95,0	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Vidjeti metodološku napomenu za opis pokazatelja i druge metrike.
(2) U DESI-ju za 2025. navodi se 4. verzija indeksa digitalnog intenziteta, koja je usporediva s vrijednošću indeksa digitalnog intenziteta iz DESI-ja za 2023. (koji se odnosi na 2022. godinu) za izračun godišnjeg napretka. Nije usporediva s nacionalnim smjerom djelovanja koji se temelji na 3. verziji indeksa.
(3) Postotak ostvarenja nacionalnog smjera djelovanja ako je on naveden u nacionalnom planu i ako je pokazatelj izmjeren u DESI-ju za 2025. (2024. godina).

Prema specijalnom istraživanju Eurobarometra o digitalnom desetljeću 2025. 81 % hrvatskih građana smatra da im digitalizacija svakodnevnih javnih i privatnih usluga olakšava život. Kad je riječ o koracima koje poduzimaju javna tijela, 90 % građana smatra da je važno suzbiti i ublažiti problem lažnih vijesti i dezinformacija na internetu. U vezi s konkurentnošću 91 % ih smatra da je važno omogućiti europskim poduzećima da rastu i postanu „europski predvodnici" koji se mogu natjecati na globalnoj razini.

Konkurentan, suveren i otporan EU zahvaljujući tehnološkom vodstvu

Hrvatska je ostvarila znatan napredak u uvođenju FTTP-a i 5G mreže te je premašila prosječne stope rasta u EU-u. Iako je pokrivenost VHCN-om i dalje ispod prosjeka EU-a, brzo se povećava zahvaljujući infrastrukturnim programima s potporom iz Mehanizma za oporavak i otpornost. Međutim, Hrvatska ima poteškoća s uvođenjem samostalnih 5G mreža: napredak je ograničen i ne postoje konkretne mjere za ubrzavanje njihova postavljanja. Pokrivenost srednjopojasnom 5G mrežom u ruralnim područjima također je još uvijek znatno ispod prosjeka EU-a, a sveobuhvatna strategija za poticanje uvođenja na temelju potražnje očekuje se tek nakon 2027.

Ta zemlja u dobrom je položaju kad je riječ o primjeni analitike podataka. Iako je osnovni digitalni intenzitet MSP-ova rastao brže nego u ostatku EU-a, još uvijek je znatno ispod prosjeka EU-a. Hrvatska se i dalje suočava s poteškoćama u uvođenju umjetne inteligencije i usluga u oblaku te je primjena tih tehnologija ispod prosjeka EU-a. Ekosustav *start-up* i *scale-up* poduzeća također je i dalje slab, sa samo dva jednoroga i ograničenim ulaganjima rizičnog kapitala.

Očekuje se da će pokretanje nacionalnog projekta za kvantnu komunikaciju i osnivanje centra kompetentnosti za poluvodiče ojačati položaj Hrvatske u području strateških tehnologija. Osim toga, Hrvatska je počela poduzimati korake prema decentralizaciji infrastrukture za IKT tako što je uvela šest rubnih čvorova. Međutim, ekosustav računalstva na rubu mreže i dalje je nedovoljno razvijen, a namjenska nacionalna strategija u tom području ne postoji. Kapaciteti za kibernetičku sigurnost Hrvatske poboljšali su se zahvaljujući donošenju Zakona o kibernetičkoj sigurnosti te osnivanju Nacionalnog koordinacijskog središta za industriju, tehnologiju i istraživanja u području kibernetičke sigurnosti. Međutim, važni standardi kao što su internetski protokol verzije 6 i sigurnosno proširenje sustava naziva domena još uvijek su znatno ispod prosjeka EU-a, što ukazuje na trajne ranjivosti nacionalne digitalne infrastrukture.

Zaštita i jačanje položaja građana i društva u EU-u

Unatoč tome što mladi imaju dobre digitalne vještine, Hrvatska i dalje ima velikih poteškoća s digitalnom uključenošću, a nedostatak vještina trajno je prisutan kod starijih osoba, osoba s nižim stupnjem obrazovanja i ruralnog stanovništva. Iako se udio stručnjaka za IKT u broju zaposlenih osoba povećao i odgovara prosjeku EU-a, još uvijek postoje nedostaci te neusklađenost ponude i potražnje na tržištu rada, a odljev mozgova i dalje negativno utječe na portfelj digitalnih talenata.

Javne digitalne usluge za građane stalno se poboljšavaju i uglavnom napreduju prema planu, ali u području digitalnih javnih usluga za poduzeća postoje negativni trendovi, među ostalim smanjenje dostupnosti prekograničnih usluga. Pripreme za nacionalnu lisnicu za digitalni identitet napreduju, a njome će se unaprijediti okviri za sigurni pristup. Pristup zdravstvenim zapisima na visokoj je razini, ali postoje i veliki nedostaci: nisu dostupne medicinske snimke, neki pružatelji zdravstvene zaštite nisu povezani, a zapisima nije moguće pristupiti u ime druge osobe. Kako bi potaknula uključiviju i

pouzdaniju digitalnu tranziciju, Hrvatska pojačano radi na promicanju medijske pismenosti, informiranosti o kibernetičkoj sigurnosti i zaštiti od rizika na internetu, posebno među mladima.

Iskorištavanje digitalne transformacije za pametno ozelenjivanje

Zelenim i digitalnim prioritetima u Hrvatskoj se posvećuje sve više pozornosti te se oni podupiru velikim ulaganjima iz Mehanizma za oporavak i otpornost. Hrvatska je ostvarila napredak u digitalizaciji svoje energetske infrastrukture i poboljšanju sustava upravljanja vodama pomoću digitalnih rješenja za praćenje. Međutim, još uvijek nema dosljednu nacionalnu strategiju za povezivanje digitalizacije s klimatskim ciljevima i nije uspostavljeno sustavno praćenje smanjenja emisija pomoću digitalnih tehnologija. Informiranost potrošača o utjecaju uređaja za IKT na okoliš i dalje je na niskoj razini, a dobrovoljna nastojanja za postizanje održivosti u digitalnom sektoru još uvijek su neujednačena.

Nacionalni strateški plan za digitalno desetljeće

Hrvatska je u siječnju 2025. dostavila izmjenu svojeg nacionalnog plana s razrađenim paketom mjera i ažuriranim ključnim ciljevima povezivosti. Izmjena je pripremljena uz opsežno savjetovanje s dionicima i u njoj se u obzir uzima znatan broj preporuka iz 2024. Plan je i dalje izrazito usmjeren na jačanje digitalne infrastrukture, digitalizaciju MSP-ova, razvoj digitalnih vještina i digitalne javne usluge. Međutim, i dalje postoje poteškoće u širokoj primjeni naprednih tehnologija, povećanju broja inovativnih poduzeća i potpunom premošćivanju jaza u digitalnim vještinama koje doprinose uključenosti, osobito za starije osobe i ruralna područja. Sveukupno gledano, hrvatski plan sadržava 31 mjeru s ukupnim proračunom od 634,73 milijuna EUR, odnosno oko 0,74 % BDP-a Hrvatske.

Financiranje i projekti u digitalnom sektoru

Hrvatska je digitalnom sektoru dodijelila 20 % ukupnog iznosa svojeg plana za oporavak i otpornost (1,4 milijarde EUR)[1]. Osim toga, u okviru kohezijske politike je za nastavak njezine digitalne transformacije namijenjeno 755 milijuna EUR, odnosno 9 % ukupnih sredstava kohezijske politike te zemlje[2].

Hrvatska je članica triju konzorcija za europsku digitalnu infrastrukturu (EDIC): EDIC-a Savez za jezične tehnologije, EDIC-a Lokalni digitalni blizanci za CitiVERSE i EDIC-a EUROPEUM. Hrvatske organizacije neizravni su partneri važnog projekta od zajedničkog europskog interesa za infrastrukturu i usluge u oblaku sljedeće generacije (VPZEI-CIS). Hrvatska je država sudionica Zajedničkog poduzeća EuroHPC i Zajedničkog poduzeća za čipove.

Hrvatska je doprinijela Akceleratoru dobrih praksi[3] tako što je u okviru klastera za digitalne vještine podijelila jedan primjer dobre prakse („Žene u digitalnom sektoru – djevojke u IKT-u”).

[1] Udio dodijeljenih financijskih sredstava kojima se doprinosi digitalnim ciljevima izračunan je na temelju Priloga VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Posljednji put ažurirano: 16. svibnja 2025.

[2] Taj iznos uključuje sva ulaganja koja su u programskom razdoblju kohezijske politike 2021. – 2027. posebno namijenjena digitalnoj transformaciji ili joj znatno doprinose. Izvor financiranja su Europski fond za regionalni razvoj, Kohezijski fond, Europski socijalni fond plus i Fond za pravednu tranziciju.

[3] Akcelerator dobrih praksi (BPA) platforma je koja državama članicama omogućuje razmjenu uspješnih mjera i poteškoća na koje nailaze u nastojanjima da ostvare svoje ciljeve digitalnog desetljeća. Primjeri dobre prakse dostupni su državama članicama u repozitoriju Akceleratora dobrih praksi i predstavljaju se na redovitim radionicama čije se teme trenutačno odnose na tri tematska klastera: digitalne vještine, zelenu informacijsku tehnologiju i uvođenje digitalnih tehnologija.

Hrvatska

Digitalna prava i načela

Prema popratnoj studiji Hrvatska je relativno aktivna u provedbi Europske deklaracije o digitalnim pravima i načelima te provodi ukupno 48 inicijativa, od kojih je sedam novih pokrenuto 2024. Najaktivnija je u području solidarnosti i uključenosti, a manje je aktivna u području pravednog digitalnog okruženja. Čini se da mjere u području održivosti imaju najveći učinak u praksi, za razliku od mjera koje se odnose na stavljanje digitalne transformacije u službu ljudi.

Preporuke

- **Javne usluge:** povećati interoperabilnost javnih usluga i njihovu prilagođenost korisnicima kako bi se građane i poduzeća potaknulo da ih više koriste.
- **E-zdravstvo:** uvesti sveobuhvatan pravni i tehnički okvir kako bi ovlaštene osobe mogle pristupati elektroničkim zdravstvenim podacima u ime drugih, omogućiti privatnim osobama da pristupaju medicinskim snimkama putem nacionalne usluge elektroničkog pristupa zdravstvenoj zaštiti te osigurati da su svi pružatelji zdravstvene zaštite, među ostalim domovi za starije i nemoćne te ustanove za mentalno zdravlje, povezani i da aktivno dostavljaju podatke.
- **Osnovne digitalne vještine:** pojačati ciljane mjere kako bi se premostio jaz u digitalnim vještinama između osoba različite dobi i razine obrazovanja te između ruralnog i urbanog stanovništva.
- **Stručnjaci za IKT:** proširiti programe osposobljavanja, usavršavanja i zadržavanja stručnjaka za IKT, povećati usklađenost s potrebama tržišta rada i riješiti problem odljeva mozgova kako bi se zaštitio portfelj digitalnih talenata u Hrvatskoj.
- **Digitalizacija MSP-ova:** osmisliti ciljane programe i poticaje za MSP-ove kako bi u većoj mjeri primjenjivali rješenja koja se temelje na računalstvu u oblaku, umjetnoj inteligenciji i analitici podataka, čime bi se smanjio jaz između digitalno naprednih poduzeća i onih koja zaostaju.
- **Rubni čvorovi:** povećati rad na rubnim čvorovima s obzirom na njihovu važnost za konkurentnost, otpornost, suverenost i djelovanje u području klime.
- **5G:** ubrzati postizanje potpune pokrivenosti gigabitnom i 5G mrežom, prvenstveno uklanjanjem operativnih prepreka (planiranje, izdavanje dozvola) i bržim postavljanjem srednjopojasne 5G mreže.
- **Kibernetička sigurnost:** osmisliti ciljane programe potpore u području kibernetičke sigurnosti za MSP-ove, proširiti testiranje otpornosti i ojačati nacionalne kapacitete za odgovor na kibernetičke incidente u javnom i privatnom sektoru.